

ยางแผ่นดิบ

ยางแผ่นดิบ หมายถึง ยางแผ่นที่เกษตรกรผลิตขึ้นที่ยังไม่ผ่านการรมควัน หรือกระบวนการอื่นใด สำหรับการทำให้ยางแผ่นดิบคุณภาพดี หมายถึง ยางแผ่นที่สะอาด ขนาดแผ่นได้มาตรฐานมีความหนาบางพอสมควร มีความยืดหยุ่นดี ไม่มีร่องรอยของสิ่งสกปรก จุดต่าง-ดำ และฟองอากาศ การพิจารณาว่าจะทำยางแผ่นดิบคุณภาพไหนขึ้นอยู่กับความต้องการของตลาดหรือระดับราคาที่สามารถขายได้

ขั้นตอนการผลิตยางแผ่นดิบคุณภาพดี

การผลิตยางแผ่นดิบคุณภาพดีที่เกษตรกรชาวสวนยางพารานิยมปฏิบัติมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การเก็บรวบรวมน้ำยาง

1. ควรเช็ดถ้วยน้ำยางให้สะอาดก่อนรองรับน้ำยาง
2. ทำความสะอาดถังเก็บน้ำยางก่อนใช้ทุกครั้ง
3. อย่าใส่ขี้ยางหรือใบไม้ลงในถังเก็บน้ำยาง จะทำให้ยางสกปรกจับตัวเป็นก้อนเร็วรองรับน้ำยางได้ยาก
4. ถังเก็บน้ำยางควรมีฝาปิด เพื่อป้องกันมิให้น้ำยางกระฉอกในระหว่างนำไปยังโรงทำยางแผ่น

ขั้นตอนที่ 2 การทำสะอาดอุปกรณ์

ต้องทำความสะอาดอุปกรณ์ทำยางแผ่นทุกชนิดก่อนและหลังจากใช้งานเครื่องมือ การทำยางแผ่นควรให้เปียกน้ำก่อนใช้ทุกครั้ง เพื่อความสะดวกในการทำสะอาดหลังใช้เสร็จ อุปกรณ์ที่จำเป็นในการทำยางแผ่น มีดังนี้

1. เครื่องกรองลวดเบอร์ 40 และ 60
2. ตะก
3. ถังสำหรับใส่น้ำยางและน้ำ
4. โต้ขนาดยาง
5. เครื่องรีดชนิดสั้นและชนิดดอก
6. โรงเรือนหรือเพิงอย่างง่าย ๆ
7. กระจบองตวงน้ำยางและน้ำ
8. ใบพายสำหรับกวนน้ำยาง
9. ภาชนะผสมน้ำกรด

ขั้นตอนที่ 3 การกรองน้ำยาง

กรองน้ำยางด้วยลวดเบอร์ 40 และ 60 เพื่อเอาสิ่งสกปรกออก โดยวางเครื่องกรองซ้อนกัน 2 ชั้น เบอร์ 40 นำไว้ข้างบน และเบอร์ 60 นำไว้ข้างล่าง

ขั้นตอนที่ 4 การเจือจางน้ำยาง

ตวงน้ำยางที่กรองแล้วใส่ในตะกุงที่สะอาดตะกุงละ 3 ลิตร เติมน้ำสะอาดลงในตะกุงที่ใส่น้ำยางไว้แล้วตะกุงละ 2 ลิตร จะได้อัตราส่วนผสมระหว่างน้ำยางกับน้ำในอัตรา 3 ส่วน ต่อ 2 ส่วน (อัตราส่วนผสมอาจเปลี่ยนแปลงได้ถ้าหากน้ำยางเจือจางบ้างแล้ว เช่น กรณีที่ฝนตกขณะเก็บน้ำยางหรือจากเหตุอื่น ๆ)

ขั้นตอนที่ 5 การเลือกใช้น้ำกรดและการผสมน้ำกรด

เพื่อให้ยางแข็งตัวและได้ยางแผ่นที่มีคุณภาพดีตรงตามความต้องการของผู้ซื้อหรือโรงงานอุตสาหกรรม ควรเลือกใช้กรด “ฟอร์มิก” ชนิดความเข้มข้น 90% เป็นสารไม่มีสี ละลายน้ำได้ดี แต่มีกลิ่นฉุนจัด หากสูดดมจะแสบจมูกอย่างรุนแรง จึงควรใช้อย่างระมัดระวัง

ข้อดีของกรดฟอร์มิก คือ

1. ยางแผ่นแข็งตัวสม่ำเสมอ หากทำให้เจือจางด้วยน้ำสะอาดที่ถูกต้อง
2. สามารถระเหยได้ ไม่ตกค้างในแผ่นยาง
3. ไม่ทำให้แผ่นยางเหนียวเหนอะ
4. สมบัติและความยืดหยุ่นของแผ่นยางคงเดิม
5. ไม่ทำให้โรงเรือนและแผ่นยางมีกลิ่นเหม็น
6. ไม่ทำให้เครื่องมือและอุปกรณ์เสียหายมากนัก จะทำให้อายุการใช้งานยาวนาน

ขั้นตอนที่ 6 การเลือกใช้น้ำกรดและการผสมน้ำกรด

ใช้ใบพายกวนน้ำยางกวนน้ำยางในตะกุง 1-2 ครั้ง แล้วตวงน้ำกรดที่ผสมแล้ว 390 มิลลิลิตร เทลงในน้ำยางให้ทั่วตะกุง ขณะที่เทน้ำกรดใช้ใบพายกวนน้ำยางไปประมาณ 6 ครั้ง (น้ำกรดฟอร์มิก 1 ขวด ทำยางแผ่นได้ ประมาณ 90-100 แผ่น)

ขณะที่กวนน้ำยางอาจจะมีฟองเกิดขึ้น ให้ใช้ใบพายกวาดฟองออกจากตะกุงให้หมด เก็บรวบรวมใส่ภาชนะไว้ขายเป็นพิเศษอย่างชั้นดี ฟองน้ำยางถ้าไม่กวาดออก เมื่อนำยางไปรมควันจะทำให้เห็นรอยจุดอากาศในแผ่นยาง ทำให้ได้ชั้นยางคุณภาพต่ำกว่าที่ควรจะเป็น

ควรปิดตะกุงเพื่อป้องกันมิให้ฝุ่นละอองหรือสิ่งสกปรก ตกลงไปในน้ำยางที่กำลังจับตัว น้ำยางจะจับตัวภายในเวลา 30-45 นาที

ขั้นตอนที่ 7 การเตรียมเป็นแผ่นยาง

เมื่อนำยางจับตัวแล้วควรเติมน้ำสะอาดหล่อไว้ทุกตะกุงเพื่อความสะดวกในการนำยางที่จับตัวออกจากตะกุง เมื่อนำยางออกมาแล้วให้วางบนโต๊ะที่สะอาดซึ่งปูด้วยอลูมิเนียมหรือแผ่นสังกะสี นวดให้บางลงด้วยมือ หรืออุปกรณ์อื่นที่

เหมาะสมและสะอาด นวดยางให้หนาประมาณ 1 เซนติเมตร นำยางแผ่นที่นวดแล้วเข้าเครื่องรีดเส้น 3-4 ครั้ง ให้บางประมาณ 3-4 มิลลิเมตร

หลังจากนำยางแผ่นยางเข้าเครื่องรีดเส้นแล้วก็นำยางเข้าเครื่องรีดดอกเพื่อเพิ่มพื้นที่ผิว ซึ่งจะช่วยให้แผ่นยางแห้งเร็วขึ้น เมื่อนำไปผึ่ง แผ่นยางที่รีดดอกแล้ว ควรล้างด้วยน้ำสะอาดเพื่อล้างน้ำกรดและสิ่งสกปรกที่ติดอยู่ตามผิวของแผ่น ยางออกให้หมด

ขั้นตอนที่ 8 การผึ่งแผ่นยาง

แผ่นยางที่ล้างด้วยน้ำสะอาดแล้ว ควรนำมาผึ่งไว้ในที่ร่ม ไม่ควรให้โดนแสงแดดเพราะจะทำให้ยางแผ่นเสื่อมคุณภาพได้ง่าย ไม่ควรวางแผ่นยางบนพื้น หรือพาดแผ่นยางในที่ที่มีฝุ่น หรือสัมผัสสิ่งสกปรกได้ง่าย

หลังจากผึ่งยางแผ่นไว้ประมาณ 6 ชั่วโมง ให้เก็บรวบรวมยางแผ่น โดยพาดไว้บนราวในโรงเรือนเพื่อรอจำหน่ายเป็นยางแผ่นดิบ

ลักษณะของยางแผ่นคุณภาพดี

1. แผ่นยางสะอาด ไม่มีรอยคราบน้ำกรด หรือเหนียวเยิ้ม เมื่อยกแผ่นยางขึ้นส่องดูต้องไม่มีสิ่งสกปรกหรือจุดต่างดำเจือปนในเนื้อยางและต้องไม่มีจุดฟองอากาศ
2. แผ่นบาง ความหนาของแผ่น 2.8-3.2 มิลลิเมตร แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ความกว้าง 38-46 เซนติเมตร ยาว 80-85 เซนติเมตร
3. เนื้อยางแห้งใส สีของแผ่นยางสม่ำเสมอเป็นสีเดียวกันตลอดแผ่น ไม่ต่างดำหรือมีสีคล้ำจนเกินไป
4. แผ่นยางมีลายดอกนูนเด่นชัด มีความยืดหยุ่นดี เมื่อดึงแผ่นยางออกดู เนื้อยางจะต้องไม่ขาดง่ายหรือเป็นรูพรุน

มาตรฐานคุณภาพยางแผ่นดิบ

สำนักงานตลาดกลางยางพาราได้กำหนดคุณภาพยางแผ่นดิบเพื่อใช้เป็นมาตรฐานที่ชาวสวนยางสามารถนำไปปฏิบัติได้ เมื่อนำยางขายที่ตลาดยางพาราจะขายได้ราคาตรงตามมาตรฐาน โดยจะมีเจ้าหน้าที่ชำนาญการในการคัดชั้นยางคอยดูแลให้เป็นไปด้วยความยุติธรรม มาตรฐานคุณภาพยางแผ่นดิบมีด้วยกัน 3 ชั้น ดังนี้

ยางแผ่นดิบคุณภาพ 1

มีลักษณะเรียงตามความสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แผ่นยางมีความสะอาดและปราศจากฟองอากาศตลอดแผ่น
2. มีความชื้นในแผ่นยางไม่เกิน 1.5%
3. แผ่นยางมีความยืดหยุ่นดี และมีลายดอกเด่นชัดตลอดแผ่น
4. แผ่นยางบาง มีความหนาของแผ่นยางไม่เกิน 3 มิลลิเมตร
5. เนื้อยางแห้งใส มีสีสวยสม่ำเสมอตลอดแผ่น ลักษณะสีเหลืองทองหรือเหลืองอ่อนไม่มีสีคล้ำหรือรอยต่างดำ
6. แผ่นยางมีน้ำหนักเฉลี่ยต่อแผ่น 800-1,200 กรัม
7. แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 38-46 เซนติเมตร ยาว 80-90 เซนติเมตร

ยางแผ่นดิบคุณภาพ 2

มีลักษณะเรียงตามความสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แผ่นยางมีความสะอาดตลอดแผ่น หรืออาจมีสิ่งสกปรกและฟองอากาศอยู่ในแผ่นยางได้บ้างเล็กน้อย
2. มีความชื้นในแผ่นยางไม่เกิน 2%
3. แผ่นยางมีความยืดหยุ่นดี และมีลายดอกเด่นชัด
4. แผ่นยางบาง มีความหนาของแผ่นยางไม่เกิน 4 มิลลิเมตร
5. เนื้อยางแห้งมีสีสม่ำเสมอตลอดแผ่น ลักษณะสีค่อนข้างคล้ำหรืออาจมีรอยต่างดำได้บ้างเล็กน้อย
6. แผ่นยางมีน้ำหนักเฉลี่ยต่อแผ่น 800-1,200 กรัม
7. แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 38-46 เซนติเมตร ยาว 80-90 เซนติเมตร

ยางแผ่นดิบคุณภาพ 3

มีลักษณะเรียงตามความสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แผ่นยางมีความสะอาดหรืออาจมีสิ่งสกปรกและฟองอากาศอยู่ในแผ่นยางได้บ้างเล็กน้อย
2. มีความชื้นในแผ่นยางไม่เกิน 3%
3. แผ่นยางมีความยืดหยุ่นดี และมีลายดอกเด่นชัด
4. แผ่นยางค่อนข้างหนา มีความหนาของแผ่นยางไม่เกิน 4 มิลลิเมตร
5. เนื้อยางแห้งมีสีคล้ำค่อนข้างทึบ ไม่โปร่งใสเท่าที่ควร
6. มีน้ำหนักเฉลี่ยต่อแผ่นไม่เกิน 1,500 กรัม
7. แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 38-46 เซนติเมตร ยาว 80-90 เซนติเมตร

ยางแผ่นดิบคุณภาพ 4

มีลักษณะเรียงตามความสำคัญ ดังต่อไปนี้

1. แผ่นยางมีความสะอาดหรืออาจมีสิ่งสกปรกและฟองอากาศอยู่ในแผ่นยางได้บ้าง
2. มีความชื้นในแผ่นยางไม่เกิน 4.5%
3. แผ่นยางมีความยืดหยุ่นดี และมีลายดอกเด่นชัด
4. แผ่นยางหนา มีความหนาของแผ่นยางไม่เกิน 4 มิลลิเมตร
5. เนื้อยางแห้งมีสีคล้ำทึบ ไม่โปร่งใส
6. แผ่นยางมีน้ำหนักเฉลี่ยต่อแผ่นไม่เกิน 1,500 กรัม
7. แผ่นยางเป็นรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้า ขนาดกว้าง 38-46 เซนติเมตร ยาว 80-90 เซนติเมตร

แหล่งอ้างอิง

1. “คำแนะนำการเก็บเกี่ยวผลผลิตน้ำยาง ปี 2554” สถาบันวิจัยยาง กรมวิชาการเกษตร
2. <http://www.rubberthaiforward.com>
3. <http://www.live-rubber.com>